

SMJERNICE ZA IZGRADNJU I UPRAVLJANJE FONDOM

ZLATAR, 2021.

Smjernice za izgradnju i upravljanje fondom Gradske knjižnice Zlatar definiraju svrhu, opseg i sadržaj knjižničnog fonda.

Izgradnja knjižničnog fonda temelji se na stručnim načelima, načelu intelektualne slobode i prava jednakog pristupa informacijama za sve. U svojoj nabavnoj politici, Knjižnica ne provodi cenzuru djela ni prema sadržaju, ni prema autoru niti prema izdavaču.

U svom radu Knjižnica je usmjereni na poticanje čitanja, korištenje suvremene tehnologije, stvaranje adekvatnog i ugodnog okruženja te stručni, kulturni i pedagoški rad s članovima. Na taj način Knjižnica osigurava ravnopravni pristup znanju, informacijama i kulturnim sadržajima najšireg kruga svojih članova.

Nabavna politika Knjižnice u skladu je s preporukama UNESCO-vog Manifesta za narodne knjižnice, Kopenhaške deklaracije o važnosti narodnih knjižnica u informacijskom društvu, IFLA-ih i UNESCO-vih smjernica za razvoj službi i usluga u narodnim knjižnicama, Izjave IFLA-ine Komisije za slobodu izražavanja i slobodan pristup informacijama Knjižnice i intelektualna sloboda te Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/19, 98/19) i Standarda za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj (NN 103/21), Pravilnik o reviziji i otpisu knjižne građe (NN 21/02) te Pravilnik o načinu i korištenju knjižne građe Gradske knjižnice Zlatar.

Svrha smjernica za nabavu knjižnične građe, pomoć je knjižničarima u:

- nabavi,
- smještaju,
- čuvanju i zaštiti,
- izlučivanju i otpisu.

Fond Knjižnice obuhvaća svu knjižničnu građu za djecu i odrasle, a formira se na osnovi Standarda za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, prema profilu i zahtjevima korisnika, postojećih i potencijalnih.

Prema Standardu za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, knjižni fond gradske knjižnice treba sadržavati 65% beletristike (lijepe književnosti) i 35 % stručne, znanstvene i popularno-znanstvene literature, od koje najmanje 1 % čini referentna građa. U odnosu na dobnu strukturu korisnika, ukupan fond gradske knjižnice treba sadržavati najmanje 25 % knjižne građe za djecu i mlade.

Knjižnica nastoji zadovoljiti zahtjeve društvene zajednice:

- za tradicionalnom knjižničnom građom,
- za pristupom novim informacijama kao i novim informacijskim tehnologijama,
- za neknjižnom građom (elektroničkom, igračkama...),
- osigurati dostupnost građi i informacijama svim korisnicima,
- sustavnom izgradnjom zavičajne zbirke,
- doprinosom izgradnji knjižničarske struke,
- popularizacijom čitanja s posebnim osvrtom na hrvatsku književnost.

Osnovni kriteriji u nabavi knjižnične građe su:

- kriterij vrijednosti (obilježja samih djela)
- kriterij potražnje (prema potrebama korisnika)

Specifični kriteriji:

- ugled autora i nakladnika
- interes korisnika
- prikladnost formata za korištenje u knjižnici
- prikladnost predmeta, stila, jezika i razine čitanja za ciljane korisnike
- jasnoća, točnost i logičnost predstavljanja
- način obrade teme
- kvaliteta prijevoda
- lektura, korektura
- fizičke karakteristike
- relevantnost za korisnike zajednice
- financije
- učestalost korištenja zbirki
- relevantnost prema nastavnom i drugim obrazovnim programima.

Kod izgradnje fonda nastoje se zadovoljiti obrazovne i kulturne potrebe lokalne zajednice, informacijska pismenost, promicanje čitanja kao i razvoj informacijsko-komunikacijskih tehnologija.

Vrsta građe koja se nabavlja:

- knjige
- lijepa književnost za djecu, mlađe i odrasle, uključujući lektiru za osnovne i srednje škole
  - edukativne i zabavne slikovnice
  - popularno-stručni i znanstveni naslovi
  - referentna građa i priručnici
- strip
- periodika
- igračke i društvene igre
- elektronička građa i multimedija

Zavičajna zbirka sistematski je prikupljena, obrađena i kao zasebna vrijednost organizirana kolekcija unutar knjižnice koja predstavlja građu za povijesni razvoj materijalne i duhovne kulture nekog područja.

Zavičajna zbirka Knjižnice prikuplja:

- publikacije objavljene na području Grada Zlatara i okolnih gravitirajućih mesta,
- publikacije autora koji su rođeni ili su duže vrijeme djelovali na području Grada Zlatara ili okolnih gravitirajućih mesta, a objavljene su bilo gdje
- sve što je objavljeno o Zlataru, o njegovu stanovništvu ili o pojedincima, bez obzira na mjesto objavljivanja.

Načini nabave knjižnične građe:

- kupnja
- otkup Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske
- dar
- zamjena

Temelji za kupnju knjižnične građe:

- pregled oglednih primjeraka građe
- odabir iz tiskanih i elektroničkih kataloških ponuda
- prijedlozi korisnika (deziderata)
- praćenje nakladničke ponude putem objava u tisku i na internetu.

Knjižnične se zbirke neprestano procjenjuju i vrednuju u skladu sa zadaćama knjižnice i potrebama korisnika. Vrednovanje knjižničnog fonda važan je dio nabavne politike Knjižnice.

Kriteriji za vrednovanje su:

- Iskoristivost
- Kvaliteta
- Dostupnost

- Relevantnost
- Količina

Iz knjižničnog fonda redovito se izlučuje i otpisuje:

- uništena građa
- izgubljena građa
- dotrajala građa
- zastarjela građa
- neaktualna građa u više primjeraka za kojom je smanjen interes korisnika.

Pristup građi

Građa je dostupna svim članovima. Knjižnično osoblje pomaže pri traženju i izboru građe. Knjižnica sudjeluje u međuknjižničnoj posudbi kako bi osigurala građu koju nema u svom fondu.

Pristupom internetu osigurava se dostupnost elektroničnih izvora te se omogućuje pristup određenim online bazama podataka.

ZAKLJUČAK

Smjernice nabavne politike se preispituju i ažuriraju ovisno o postavkama koje se s vremenom mijenjaju.

Iz ovih je smjernica vidljivo da Knjižnica nabavlja građu iz svih područja, bez obzira na vjersku, političku, spolnu ili drugu tematiku.

Ravnateljica:

Lovorka Puklin, dipl. knjižničar

Klasa: 612-04/21-01/45

Ubrij:2211/01-380-21/1

Zlatar, 29.12.2021.